

**Cyfarfod o Gyngor Bro Aberffraw i'w gynnal yn neuadd y Pentref
ABERFFRAW am 7yh, Nos Fercher 17/7/2024**

Presennol: Bryan Owen (Cadeirydd) E Smith, Barry Owen, Elwyn Evans, A Rees, D Fowlie a
Cynghorydd A Wynn

Clerc: J Davies

1.	Ymddiheuriadau	G Stallwood, O Fowlie, C Topps, R F Owen, Cllr J I Jones, R Jones
2.	Declarations of interests	A Rees, D Fowlie, B Owwen and E Smith declared an interest in point 5.2 re 15 Y fron
3.	Cytuno ar gofnodion 22 o Fai 2024	Cytunwyd ar gofnodion y cyfarfod blaenorol. Prop B Owen, 2il A Rees.
4.	Materion yn codi or cofnodion	
4.1	Parcio ar y Palmant / Llys Llewelyn parcio / dwbl llunellau melyn	Clerc heb dderbyn ymateb oddi wrth e-bost i briffyrdd. Cynghorydd i fynd ar ei ol.
4.2	Cyflwr y ffordd heibio Tyn Twyn - Priffyrdd	Dim diweddariad eto. Nododd AW am gwynion trigolion yn dilyn digwyddiad gwersylla Bongo. Mae priffyrdd yn delio â chwynion ee Peryglon traffig, goryrru i'r trac. Nododd AW hefyd y bydd fan cyflymder posibl yn ei lle.
4.3	Erydu grisiau ar lwybr yr arfordir	Dim ymateb i E-bost wedi'i anfon gan y Clerc. Clerc i fynd ar ôl y Cynghorwyr.
4.4	Clirio llwybrau troed	Clerc i ymchwilio i raddau Ymrwymadau'r Cyngor. Nododd RFW fod angen clirio tywod ar y llwybrau troed ym Mhorth Y Gs a Tyn Twyn. Clerc i gysylltu â'r Cynghorwyr.
4.5	Cynghrair Bro Aberffraw – prosiect ail gychwyn	Y Cadeirydd neu'r Clerc i fynychu'r cyfarfod ac adrodd yn ôl ar gynnydd.
4.6	Cyfrifoldebau cyngorau parthed Mynwent	Clerc i ymchwilio i raddau Ymrwymadau'r Cyngor.
4.7	Gwerthiant Tir y Fynwent	Clerc i ddiweddarau'r Cyngor pan fydd wedi'i gwblhau.
4.8	Clirio llwybr Mynwent	DF i gysylltu â Richard ynglŷn â chyflenwad dŵr ar gyfer glanhau llwybrau.
4.9	Balchder Bro	Lleoliad murlun
4.10	Aelodau'r Cyngor	Clerc i gychwyn y broses cyfethol ar gyfer sedd wag.
4.11	Arwyddion Treftadaeth	Clerc i fynd ar ôl amnewidiad a faint sydd wedi'u dyrannu
4.12	Arwyddion Arosfannau Bws	Clerc i drefnu gwaith celf gan Allen
5.0	Gohebiaeth CSYM	
5.1	1 Stryd Y Capel – Pwmp Gwres o'r Awyr	Dim sylwadau wedi'u gwneud.
5.2	15 Bryn Afon – Cynlluniau wedi eu hailgyflwyno	Dim sylwadau wedi'u gwneud.
5.3	Fforwm Henoed Ynys Môn	I'w drin gan Dîm Rheol Neuadd Bentref.
6.0	Gohebiaeth Arall	
6.1	Cynghrair Bro Aberffraw – prosiect ail gychwyn	Mae'r prosiect yn aildechrau gyda chyfarfod i'w gynnal ar 5 Awst 2024 i drafod

		Cronfeydd sydd ar gael a'r broses ymgeisio. Bryan Owen neu'r Clerc i fynychu ar ran y Pentref.
6.2	Un Llais Cymru - Cyfarfodydd Aml-leoliad	Clerc wedi cyhoeddi canllaw gan Un Llais Cymru. Y Neuaddau Pentref technegol, fydd diweddarau neuaddau pentrefi technegol yn cynorthwyo gyda rhwymedigaethau'r Cyngor ar gyfer cofnodi ac yn y dyfodol fydd yn caniatáu cyfarfodydd aml-leoliad.
7.0	Materion Eraill	
7.1	Diweddariad ar Setliad Pridd Mynwent ac Arwyddion Iechyd a Diogelwch - dyfynbris	Roedd y contractwr wedi llenwi dipiau setlo a nodwyd. Clerc wedi dosbarthu arwyddion posib. Cytunodd pawb dim arwyddion.. Clerc i ymchwilio i atebolrwydd/risg y Cyngor cyn gymeryd unrhyw gamau pellach.
7.2	Clirio llwybr y fynwent	Trafodwyd glanhau mwsogl oddi ar y llwybrau. Awgrymodd y Clerc brynu golchwr pwysau symudolgan nad oedd cyflenwad dŵr. DF i gysylltu â Richard i ofyn am fynediad dŵr o'r capel.
7.3	Gwerthiant Tir Mynwent - diweddariad	Darllenodd y Cadeirydd fanylion y cytundeb gwerthu. Pawb wedi cadarnhau cytundeb a BO ac ES il lofnodi dogfennau.
7.4	Neuadd y Pentref – dyfynbris ystafell JOW a Grantiau	Dosbarthodd y Clerc dyfynbris cychwynnol ar gyfer gwaith adfer gan gontractwyr HRH. Gwaith byddai'n gymwys ar gyfer cymorth drwy Gymdeithas Elusenol Ynys Môn. Clerc i fynd ar drywydd cyllid.
7.5	Digwyddiadau Môn Actif – 29/7 a 5/8	Mae'r digwyddiadau arfaethedig wedi'u trefnu gan Mon Actif a groesawyd gan y Cyngor. Llythyr o ddiolch i'w anfon.
7.6	Balchder Bro - Diweddariad	Bydd y cyllid yn talu am Arwydd y Pentref a sticeri pot blodau ond mae angen lleoliad ar gyfer murlun o hyd, gofynnodd y Clerc am syniadau ar gyfer y lleoliad.
7.7	Ychwanegiad gwaith celf Bus Stop	Awgrymodd DF y dylid cwblhau'r paneli cysgodfannau bws gan ddefnyddio Allen i gyd-fynd â'r panelii presennol. Clerc i gysylltu ag Allen a chadarnhau costau a dyluniad ar gyfer y cyfarfod nesaf.
7.8	Wyneb Hen Bont	Mae diraddio'r tarmac sydd ar y Hen Bont dal yn broblem. Nododd DF na ellir newid yr wyneb. Nododd y Cyng AW anweithgarwch yr asiantaethau ond dywedodd y Clerc erlid eto gyda'r Cyng JIJ.
7.9	Hysbyseb Clerc/Swyddog GDD	Clerc i drefnu cyn gynted â phosibl oherwydd gwaeledd y clerch presennol a thrafodaethau blaenorol.
7.10	Ailwynebu palmant Fron Heulog ac Y Fron	Trafodaeth gyffredinol ar ail-wynebu'r palmant a pham na pharhaodd y Cyngor Sir â'r gwaith ail-wynebu diweddar. Cyng AW a CyngnJII i ymchwilio.
8.0	Materion Cyllidol	
8.1	Anfonebau i'w cymeradwyo - Yswiriant Zurich	Cymeradwy i Dalu
8.2	Diweddariad Archwilio 2019/2020, 2020/2021 a 2021/22	Clerc i barhau i fynd ar drywydd y wybodaeth sydd ei hangen o hyd.
9.0	Unrhyw Faterion Eraill	
9.1	Aelodau'r Cyngor	Cadarnhaodd y Cadeirydd fod Mr E Roberts bellach wedi ymddiswyddo fel Cyngorydd ac y dylid cychwyn ar y broses gyfethol.
9.2	Ystafell JOW, Neuadd y Pentref	Nodwyd am y llaith yn y JOW. Nododd y Clerc bod dyfynbrisiau'n cael eu cyrchu a bydd VHMC yn adrodd yn ôl ar hyn.
9.3	Disodli Etifeddiaeth Arwyddion	Clerc wedi dosbarthu e-bost oddi wrth Menter Môn ynglŷn â'r cynnwys wedi'i ddiweddarau a chadarnhau mai dim ond 1 arwydd fyddai'n cael ei newid. Tybiwyd bod hyn gan yr eglwys ond y Clerc i gadarnhau.

9.4	Adroddiad o'r Sir Cynghorwyr	Nododd y Cyng AW fod gan Medwrn Môn fws mini gyda mynediad cadair olwyn ar gael ar gyfer ddefnydd. Nododd AW eto fod diffyg Canolfan Dreftadaeth a pherchennog Llys byddai gan ddiddordeb mewn cydweithrediad gyda chymorth posibl gan y Cyngor y Celfyddydau. Yn olaf, soniodd AW am Erthygl 4 sydd yn cael ei defnyddio yng Ngwynedd ac os gellid defnyddio hwn yn Aberffraw.
9.5	Murlun	Nododd aelod o'r cyhoedd dylai lleoliad y murlun cael ei drafod gyda phreswylwyr a dylid ystyried costau cynnal a chadw.
9.6	Arwyddion Toiled	Nododd aelod o'r cyhoedd fod angen gwell arwyddion i'r cyhoedd a'r gyfer toiled ym maes parcio'r Neuadd. Clerc i edrych i mewn.
9.7	AS sy'n gadael	Awgrymodd DF lythyr o Longyfarchiadau i Virginia Crosbie a phob lwc i Llinos Penodiad newydd Medi.
10.0	Dyddiad y Cyfarfod Nesaf	18/9/2024